

Παγκόσμια ημέρα Προσφύγων – 20 Ιουνίου 2023

Η ΕΥΡΩΠΗ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Με αφορμή την **Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων**, η Κάριτας Ευρώπης, η Κάριτας Ελλάς και η Κάριτας Κύπρου απευθύνουμε έκκληση για μια Ευρώπη που, μέσα από ένα βελτιωμένο σύστημα ασύλου, θα εξασφαλίζει την προστασία των ανθρώπων, βάζοντας τα δικαιώματά τους στο επίκεντρο. Κάτι τέτοιο ξεκινάει με την εξασφάλιση ασφαλών και ομαλών τρόπων και διαδικασιών για την προστασία, τη δημιουργία αξιοπρεπών συνθηκών φιλοξενίας και ένταξης στην κοινωνία υποδοχής.

Το 2022, βρήκε περίπου 110 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως, βίαια εκτοπισμένους εξαιτίας πολέμου, βίας και συγκρούσεων ή φυσικών καταστροφών. Αυτός ο συγκλονιστικός αριθμός περιλαμβάνει τα εκατομμύρια των ανθρώπων που εγκατέλειψαν την Ουκρανία λόγω του πολέμου ή που έφυγαν από τη Βενεζουέλα λόγω ενός συνδυασμού πολιτικών, κοινωνικοοικονομικών και ανθρωπιστικών κρίσεων ή που είτε εγκατέλειψαν τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό είτε εκτοπίστηκαν εσωτερικά στη χώρα λόγω επιθέσεων από ένοπλες ομάδες. Εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Σύριοι και οι Αφγανοί παρέμειναν οι δύο πρώτες εθνικότητες που υπέβαλαν αίτηση ασύλου το 2022.

Το να φύγεις και να εγκαταλείψεις τα πάντα είναι συχνά όχι επιλογή αλλά η μόνη διέξοδος για ένα ασφαλές μέλλον. Επομένως, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι το θέμα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) για τη φετινή Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων είναι **"Ελπίδα μακριά από το σπίτι"**.

Όμως, το να φτάσει κανείς σε ένα ασφαλές μέρος συχνά συνεπάγεται την έναρξη ενός επικίνδυνου ταξιδιού. Το τραγικό ναυάγιο ενός υπερφορτωμένου αλιευτικού σκάφους που ανατράπηκε και βυθίστηκε στα ανοικτά της Ελλάδας στις 14 Ιουνίου είναι το πιο πρόσφατο παράδειγμα. Αν υπήρχαν ασφαλείς διαδικασίες και τρόποι, θα μπορούσαν να είχαν σωθεί οι ζωές τουλάχιστον των 79 ανθρώπων που πνίγηκαν και πιθανώς των εκατοντάδων άλλων που αγνοούνται. Ήδη περισσότεροι από 1.000 άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους το 2023 στη Μεσόγειο Θάλασσα. Δεν υπάρχει χρόνος για χάσιμο προκειμένου να εξασφαλιστούν ασφαλείς διαδικασίες, όπως η βίζα επανεγκατάστασης και οι ανθρωπιστικές βίζες, για τους ανθρώπους που αναζητούν προστασία καθώς και για να εξαλειφθούν οι εκτεταμένες απωθήσεις και η βία που βιώνουν σε πολύ τακτική βάση κατά τη διάρκεια των ταξιδιών τους.

Η Κάριτας Ευρώπης, η Κάριτας Ελλάς και η Κάριτας Κύπρου καλούμε τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να διαφυλάξουν την πρόσβαση στο έδαφός τους και το δικαίωμα στο άσυλο. Δυστυχώς, η εν εξελίξει μεταρρύθμιση του συστήματος ασύλου της Ε.Ε. επιδιώκει να αποτρέψει αυτή την πρόσβαση, να κρατήσει τους ανθρώπους που χρειάζονται προστασία στις χώρες εισόδου, όσο τα αιτήματά τους για προστασία βρίσκονται υπό επεξεργασία, και να επιβάλει άμεσες επιστροφές. Ως Κάριτας, ανησυχούμε ότι αυτό θα οδηγήσει σε εκτεταμένη κράτηση ανθρώπων και υπερπλήρεις καταυλισμούς στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε., όπως έχουμε δει στο παρελθόν με τις αναξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής στα ελληνικά νησιά, όπως στη Μόρια της Μυτιλήνης.

Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις πρέπει να σεβαστούν τις ευθύνες τους βάσει του διεθνούς προσφυγικού δικαίου, εξασφαλίζοντας αποτελεσματικές διαδικασίες ασύλου και αξιοπρεπείς συνθήκες υποδοχής. Αναμένουμε επίσης να δεσμευτούν για έναν φιλόδοξο αριθμό τόπων επανεγκατάστασης - ένα σωτήριο εργαλείο που θα μεταφέρει πρόσφυγες σε μια χώρα όπου θα λάβουν μακροπρόθεσμη προστασία- και στη συνέχεια να εφαρμόσουν επαρκώς τις δεσμεύσεις τους.

«Καλούμε τους Ευρωπαίους ηγέτες να διατηρήσουν την πρόσβαση στο άσυλο στην Ευρώπη και να εξασφαλίσουν ασφαλείς διαδικασίες για τους ανθρώπους που χρήζουν προστασίας. Αρκετές ζωές έχουν ήδη χαθεί. Ένα ενισχυμένο σύστημα ασύλου και υποδοχής πρέπει να παρέχει επαρκή προστασία και υποστήριξη. Η επένδυση σε φιλόξενες κοινωνίες είναι το κλειδί για την οικοδόμηση της "ελπίδας μακριά από την πατρίδα" και για να μπορέσουν οι πρόσφυγες να ευδοκιμήσουν στο νέο τους σπίτι».

Maria Nyman

Γενική Γραμματέας Κάριτας Ευρώπης

Το να φτάσει κανείς σε μια χώρα όπου μπορεί να ζητήσει άσυλο είναι μόνο το πρώτο βήμα σε ένα μακρύ ταξίδι μέχρι να μπορέσει να συμμετάσχει πλήρως και να συνεισφέρει στην κοινωνία της χώρας υποδοχής. Η ενεργοποίηση της οδηγίας για την προσωρινή προστασία των προσφύγων από την Ουκρανία αποτελεί παράδειγμα ισχυρής πολιτικής βούλησης για την υποδοχή των ανθρώπων στην ΕΕ. Τώρα ήρθε η ώρα να οικοδομήσουμε αυτή την αλληλεγγύη και να αναπαράγουμε τις καλές πρακτικές για να εξασφαλίσουμε όχι μόνο μια αξιοπρεπή υποδοχή αλλά και την κατάλληλη προστασία και πρόσβαση σε βασικά δικαιώματα και υπηρεσίες για όλους τους ανθρώπους που χρήζουν προστασίας, ανεξάρτητα από τη χώρα καταγωγής τους.